

# HANDOUT EN SAMENVATTING



## DEMONSTRATIEDAG “SCHONE SPUIT EN SCHONE SLOOT” OP 20 MEI 2014

### 1. MOGELIJKHEDEN BEPERKEN EMISSIES

*Klaas Jilderda – Nefyto ([klaas.jilderda@basf.com](mailto:klaas.jilderda@basf.com))*

Om de waterkwaliteit te verhogen moet **iedereen nu** gaan nadenken wat zijn bijdrage kan zijn. Vaak zijn we zelf nog onbewust medeveroorzaker van normoverschrijdingen door gewasbeschermingsmiddelen. Daarom is de toolbox emissiebeperking ontwikkeld ([www.toolboxwater.nl](http://www.toolboxwater.nl)). Het is een set kaarten met praktische informatie over maatregelen die de agrariër zelf kan nemen. Tijdens bedrijfsbezoeken door de leveranciers van de middelen, door adviseurs, door waterschappen zal worden bekeken welke zwakkere plekken in de bedrijfsvoering ten aanzien van emissie voorkomen. De kaarten kunnen behulpzaam zijn bij het vinden van de juiste maatregelen. De consequenties van het laten voortbestaan van de emissieroutes zijn groot: strengere toepassingsvoorschriften of zelfs het verdwijnen van middelen van de markt. Dit vergroot de kans op een onvoldoende breed middelpakket.

### 2. METINGEN MIDDELEN IN WATER

*Jan van Tjonger – Waterschap Zuiderzeeland. (Contact: Michiel Oudendijk, 06-15037087/[m.oudendijk@zuiderzeeland.nl](mailto:m.oudendijk@zuiderzeeland.nl))*

In het Nederlandse water komen flink minder gewasbeschermingsmiddelen voor, maar de behaalde winst dateert voornamelijk van vóór 2001. Hierna is nauwelijks verbetering geboekt. Ook in Flevoland komen nog steeds normoverschrijdende gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater voor. In 2013 was metolachloor (Dual Gold en Gardo Gold) probleemstof nummer 1. Belangrijke emissieroutes zijn perceelafspoeling en het reinigen van de veldspuit. In 2013 zijn enkele watermonsters genomen en geanalyseerd n.a.v. het reinigen van de veldspuit op akkerbouwbedrijven. Hierin zijn (zeer) hoge concentraties aan gewasbeschermingsmiddelen gemeten.

### 3. ZUIVERINGSVOORZIENINGEN

*Rik de Werd – Praktijkonderzoek Plant & Omgeving. ([rik.dewerd@wur.nl](mailto:rik.dewerd@wur.nl))*

Er zijn verschillende technieken om verantwoord met verontreinigd water om te gaan. Bekend zijn de Heliosec – waarbij de vloeistof wordt ingedampd en vervolgens afgevoerd – en diverse zuiveringsystemen. Hierbij worden afvalstoffen afgebroken door micro-organismen (bacteriën en schimmels), in een substraat met veel organische stof. Het afvalwater wordt gedoseerd opgebracht. De samenstelling van het substraat kan verschillen, maar bevat in alle gevallen veel organische stof. Ook de uitvoering van de installatie kan divers zijn. Er wordt een overzicht gegeven van de problematiek en de mogelijkheden om verantwoord met afvalwater om te gaan.

### 4. REINIGEN (SPUIT)MACHINES

*Bert van den Bosch – Waterschap Zuiderzeeland (06-11324106 / [b.vandenbosch@zuiderzeeland.nl](mailto:b.vandenbosch@zuiderzeeland.nl))*

Vanaf 1 januari 2013 vallen agrarische bedrijven onder het Activiteitenbesluit milieubeheer. Hierin zijn ook regels opgenomen m.b.t. het reinigen van (spuit)machines. Voor lozingen in oppervlaktewater is het waterschap bevoegd gezag en voor lozingen in de riolering en de bodem is dit de gemeente. Het Activiteitenbesluit maakt onderscheid tussen het uitwendig wassen en inwendig reinigen van voertuigen en werktuigen. Reinigingswater van voer- en werktuigen waarmee gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast (veldspuit, pootmachine, rijenspuit e.d.), mag niet in oppervlaktewater worden geloosd. Onder voorwaarden mag dit reinigingswater wel in bodem en riolering worden geloosd. Voorbeeld van een voorwaarde: zuiveringsvoorziening.

### 5. PRAKTISCHE ERVARINGEN BIOFILTER

*Adrie Vermeulen – akkerbouwbedrijf v.o.f. Van Nieuwenhuijzen/Vermeulen ([a.h.vermeulen@agroweb.nl](mailto:a.h.vermeulen@agroweb.nl))*

In 2011 is een biofilter op het bedrijf gekomen als onderdeel van een onderzoeksproject over erfemissie. Door de bouw van nieuwe schuren en herinrichting van het erf is er toen niet zoveel mee gedaan. Ook was aanvankelijk de inschatting dat het gebruik überhaupt beperkt zou blijven, omdat de interne spuitreiniging in het veld gebeurde. Inmiddels wordt het biofilter echter meer gebruikt doordat de laatste reinigingsstap nu op het erf gebeurt; dit scheelt behoorlijk tijd. Het is dus een mooie manier om schoner te werken en het helpt ook ons imago als sector.

Actieplan Bodem & Water is een samenwerking van:

Met medewerking van:

